

Hotărâre nr. 40/25.07.2019

În conformitate cu prevederile art. 192, alin. (1) și art. 217 alin. (1) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011, precum și prevederile art. 25 la Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului de Etică și Management Universitar - CEMU, aprobat prin OMEN nr. 4783/2017, Consiliul CEMU a adoptat Hotărârea de a admite sesizarea/solicitarea înregistrată cu nr. CEMU 50/12.03.2019 formulată de doamna Emilia Șercan, în ședința din data de 25.07.2019, în unanimitate.

Documentele care au stat la baza hotărârii:

1. Sesizarea înregistrată la UEFISCDI - CEMU cu nr. 50/12.03.2019.
2. Adresa Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași înregistrată la UEFISCDI – CEMU cu nr. 136/31.05.2019
3. Adresa DGÎU-MEN înregistrată la UEFISCDI – CEMU cu nr. 143/11.06.2019

Membrii CEMU au constatat următoarele:

În sesizarea trimisă Consiliului de Etică și Management Universitar, doamna Emilia Șercan invocă nerespectarea unor atribuții legale de către Comisia de Etică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, cu privire la suspiciunea de plagiat în cazul tezei de doctorat a domnului Codruț Olaru. Doamna Șercan arată că, în conformitate cu art. 12 din Anexa nr. 2 a OMENCȘ nr. 3482/2016 *privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU)*, „IOSUD analizează teza de doctorat existentă în biblioteca instituției, pe baza căreia s-a acordat titlul de doctor, în raport cu sesizarea, în conformitate cu procedurile interne”.

De asemenea, sunt invocate prevederile art. 14 alin. (1) și alin. (2) ale Anexei nr. 2 mai sus menționate, intitulată *Soluționarea sesizărilor cu privire la nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională, inclusiv cu privire la existența plagiatului, în cadrul unei teze de doctorat*, care prevede că, în termen de 30 de zile de la data înregistrării sesizării, IOSUD transmite către CNATDCU, un punct de vedere cu privire la soluționarea sesizării, acesta fiind înregistrat în mod oficial la Ministerul Educației Naționale.

Punctul de vedere al IOSUD trebuie să conțină propunerea de menținere/retragere a titlului de doctor, documentele și reglementările interne, în vigoare la data înmatriculării la doctorat a autorului tezei de doctorat și aplicabile la data susținerii publice, respectiv o informare cu privire la alte măsuri interne stabilite în cazul în care se înregistrează o încălcare a eticii universitare.

Doamna Șercan arată că, prin adresa IOSUD nr. 21.854/07.12.2018, trimisă CNATDCU, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a solicitat Consiliului, în temeiul art. 68 alin. (2) din HG nr. 6811/2011 *privind codul studiilor doctorale*, „să apeleze la experți externi care să evalueze teza de doctorat”. De asemenea, o nouă adresă a IOSUD UAIC, nr.

2473/13.02.2019, informa CNATDCU de faptul că „nu dispune de specialiști care să analizeze sesizarea, solicitând experți din Consorțiul Universitaria”.

În adresa primită de la doamna Emilia Șercan se precizează că, „Decizia UAIC contravine prevederilor OMENCȘ nr. 3482/2016 în sensul în care Comisia de Etică nu și-a îndeplinit sarcina de evaluare a unei sesizări, care nu presupune să fii specialist în evaluarea unei teze, ci să se verifice dacă sursele indicate ca fiind plagiate sunt corecte sau nu”.

În altă ordine de idei, în ședința Consiliului de Etică și Management Universitar din 6 decembrie 2018, atunci când a fost auditată Comisia de Etică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, reprezentanții acesteia au admis situația în cauză, menționând că vor lua o serie de măsuri pentru a îndrepta situația. Acest lucru nu s-a întâmplat.

Consiliul de Etică și Management Universitar s-a adresat Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași prin adresa nr. 114 din 16.05.2019. În răspunsul primit din partea instituției de învățământ superior cu nr. 136 din 31.05.2019, UAIC afirmă că, sesizarea doamnei Emilia Șercan „se întemeiază pe dispoziții legale abrogate”, în sensul în care OMENCȘ nr. 6085/2016 a fost abrogat prin OMEN nr. 4783/2017.

Acest lucru, deși adevărat, nu modifică natura sesizării doamnei Emilia Șercan, întrucât prevederile la care face trimitere aceasta se referă la organizarea și funcționarea Consiliului de Etică și Management Universitar, acestea fiind încă în vigoare. Astfel, prevederile art. 24 alin. (1) și (2) din OMENCȘ nr. 6085/2016 se regăsesc la art. 20 alin. (1) și (2) în OMEN nr. 4783/2017.

Instituția de învățământ superior arată că, petenta nu a adus nicio dovadă în sensul încălcării obligațiilor prevăzute la art. 124 din Legea nr. 1/2011, „în cazul încălcării politicilor de echitate și etică universitară, cuprinse în Codul de etică și deontologie profesională aprobat de senatul universitar”.

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași mai arată că, în ceea ce privește sesizarea doamnei Emilia Șercan, vizând suspiciunea de plagiat și înregistrată la UEFISCDI sub numărul 157/17.01.2018, transmisă Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași la data de 12.11.2018, UAIC a comunicat Direcției Generale Învățământ Universitar din cadrul Ministerului Educației Naționale, adresa nr. 24724 din 13.02.2019, în care încearcă justificarea faptului că nu a aplicat prevederile art. 14 din Anexa nr. 2 din OMEN nr. 3482/2016.

În cuprinsul acestei adrese se menționează că, IOSUD – Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași „se află în imposibilitatea de a transmite un punct de vedere cu privire la teza de doctorat vizată de plagiat, pe motiv că, la nivelul Școlii Doctorale a Facultății de Drept din cadrul UAIC sunt afiliați trei conducători de doctorat, printre care și conducătorul tezei presupus contestate, respectiv domnul prof. univ. Dr. Tudorel Toader, calitate care îl pune într-un conflict de interese evident cu situația supusă analizei”.

Se menționează și domeniul în care sunt specializați ceilalți doi conducători de doctor, prof. univ. dr. Carmen Tamara Ungureanu (Dreptul comerțului internațional) și prof. univ. dr. Valeriu Ciucă (Drept privat comparat), teza de doctorat aflată în discuție fiind în specializarea Drept penal, partea special.

Constatând că se află în „imposibilitatea” de a nominaliza experți în vederea constituirii unei comisii de analiză a tezei de doctorat presupus plagiate a „Școlii Doctorale a Facultății de Drept”, Comisia de Etică UAIC s-a adresat Consorțiului „Universitaria” pentru sprijin. Doar Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj Napoca a delegat o persoană în acest sens.

Astfel, în răspunsul remis CEMU și DGÎU-MEN se menționează că „în acest context, arătăm că la nivelul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Comisia de Etică se află în imposibilitatea de a constitui o comisie de analiză a tezei de doctorat vizate de plagiat”, apelând la Direcția Generală Învățământ Universitar să aplice prevederile art. 69 alin. (2) din HG nr. 681/2011 *privind codul studiilor universitare de doctorat*, „în vederea numirii de experți externi pentru analizarea tezei de doctorat presupus plagiate”.

Prevederile art. 69 alin. (2) din HG nr. 681/2011 se referă însă la altă situație, respectiv la analiza propriu-zisă a Consiliului general al CNATDCU a oricărei sesizări cu privire la nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională, indiferent de momentul sesizării. Punctul de vedere al unui IOSUD reprezintă parte distinctă a analizării unei astfel de sesizări, iar modul în care acesta este formulat rămâne la latitudinea instituției organizatoare de studii universitare de doctorat.

În adresa trimisă de UAIC către CEMU și DGÎU-MEN se menționează și punctul de vedere transmis de domnul Codruț Olaru către Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, care este „fundamentat pe cadrul legislativ nepredictibil la momentul susținerii tezei, pe dovedirea existenței surselor de documentare și indicarea acestora, precum și pe infirmarea existenței elementelor de similitudine urmare a evaluării proprii realizate prin mijloace tehnice agreate”. Nu se precizează ce presupune sintagma „mijloace tehnice agreate”.

În finalul adresei mai sus menționate, reprezentanții UAIC arată că „susținerile doamnei Emilia Șercan sunt nefondate și lipsite de temei juridic”.

Consiliul de Etică și Management Universitar s-a adresat și Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare pentru un punct de vedere, care a fost înregistrat cu nr. 143/11.06.2019. În cadrul acestuia se precizează că la nivelul CNATDCU a fost desemnată o comisie de lucru pentru analizarea tezei de doctorat a domnului Codruț Olaru, în conformitate cu prevederile din Anexa nr. 2 la ROF CNATDCU, aprobat prin OMENCS nr. 3482/2016 cu modificările ulterioare.

Și DGÎU-MEN consideră că „în conformitate cu prevederile art. 14 din Anexa nr. 2 la Regulamentul CNATDCU, IOSUD are obligația de a transmite către CNATDCU în termen de 30 de zile de la data înregistrării sesizării, punctul de vedere cu privire la soluționarea sesizării, însoțit de hotărârea Comisie de etică universitară, avizată juridic”. Se mai precizează totodată că „întrucât, până în prezent, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași nu a transmis niciun document prevăzut de art. 14, CNATDCU nu poate finaliza procedura de analizare a sesizării”.

Concluzii:

Analizând documentele anexate acestui dosar, constatăm faptul că Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași încalcă prevederile art. 124 lit. a) și c) din Legea educației naționale nr. 1/2011, prin refuzul constant de a pune în aplicare prevederile art. 14 alin. (2) și (3) din Anexa nr. 2 a OMENCȘ nr. 3482/2016 *privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU)*, în cazul posibilului caz de plagiat semnalat de doamna Emilia Șercan prin sesizarea nr. 157/17.01.2018 adresată CNATDCU.

În fapt, CNATDCU nu a soluționat nici până în prezent respectivul caz întrucât nu a existat un punct de vedere al Comisiei de etică din Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Aceasta a dat dovadă de rea credință, considerând că nu există resursele umane necesare în cadrul instituției de învățământ superior pentru a analiza acest caz. De asemenea, faptul că universitățile din Consorțiul „Universitaria” nu au delegat membri în comisia care ar fi trebuit să analizeze respectivul caz, cu o singură excepție notabilă, nu exonerează UAIC, în contextul în care există multe alte zeci de instituții de învățământ superior din România care au specialiști în drept penal. De asemenea, există o multitudine de experți externi universităților în acest domeniu, fapt pentru care târăgănarea prelungită a acestui caz nu poate fi motivată în niciun fel.

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a dorit să paseze răspunderea către CNATDCU, acțiune care denotă o lipsă de responsabilitate instituțională. Acest caz este dovada că la nivelul UAIC nu se respectă legislația în vigoare, respectiv politicile de echitate și etică universitare la nivel național asumate prin carta universitară și reglementările interne.

Mai grav este faptul că, reprezentanții Consiliului de Etică și Management Universitar au atras atenția membrilor Comisie de etică a UAIC asupra acestui caz în cadrul întâlnirii din 6 decembrie 2018, parte a procesului de auditare a comisiilor de etică universitară, reprezentanții acesteia admitând problema și promițând că vor soluționa cu rapiditate cazul, fapt care nu s-a întâmplat.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 20 din OMEN nr. 4783/2017 *privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului de Etică și Management Universitar*, coroborat cu nerespectarea art. 124 alin. (1) și (3) din Legea educației naționale nr.1/2011, Consiliul de Etică și Management Universitar propune:

- a) IOSUD Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași va trimite către CNATDCU un punct de vedere cu privire la posibilul caz de plagiat semnalat de doamna Emilia Șercan prin sesizarea nr. 157/17.01.2018, în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) și (3) din Anexa nr. 2 a OMENCȘ nr. 3482/2016 *privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU)* în decurs de maxim 30 zile calendaristice de la notificarea acestei decizii, sub sancțiunea aplicării art. 170 alin. (1) lit. c) din Legea educației naționale nr. 1/2011, însemnând retragerea acreditării Școlii Doctorale de Drept din cadrul IOSUD UAIC, ceea ce implică retragerea dreptului Școlii Doctorale de a organiza

Consiliul de Etică și Management Universitar

MINISTERUL EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

concurs de admitere pentru selectarea de noi studenți-doctoranzi pentru anul universitar 2019/2020.

- b) Atrage atenția Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași că nu respectă prevederile art. 124 alin. (1) și (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011. În cazul în care situația se perpetuează, CEMU va conduce cercetări suplimentare pentru a stabili dacă se impune aplicarea art. 125 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011.

Președinte al Consiliului de Etică și Management Universitar,

Prof. univ. dr. Gheorghe Iancu